

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka u Godišnja pretplata 50 Din u Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 u Telefon broj 2177 u Račun Poštanske štedionice br. 12.943 u Oglas po ceniku u Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 21 augusta 1936
God. VII • Broj 33

Pod visokim pokroviteljstvom
Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla

III SLET SOKOLSTVA NA JADRANU

U ŠIBENIKU 22 i 23 AVGUSTA o. g.

Proglas Gradskog poglavarsiva u Šibeniku

Povodom III sleta Sokolstva na Jadranu u Šibeniku, kome će prema pristiglim prijavama Sletskom odboru učestvovati u punom broju Sokolstvo svih triju Jadranских župa, kao i vrlo veliki broj Sokola i Sokolica i iz ostalih krajeva zemlje, a očekuje se dolazak i pretstavnika ostalog slovenskog Sokolstva, Gradska poglavarstvo u Šibeniku izdalo je sledeći proglašenje:

GRADANI!

Pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. Kneza Namesnika Pavla, priređuju 22 i 23 o. m. tri primorske Sokolske župe — Šibenik-Zadar, Split i Sušak-Rijeka — treći sokolski slet u Šibeniku.

Tih dana okupiće se u našem gradu Sokoli sa svih strana jugoslovenske domovine, da ovde, gde je naš čovek izdržao i pobedno završio borbu za jugoslovensku narodnu reč i narodni duh, opetovanu zasvedoče našu budnost i našu spremnost da stecene tečkovine očuvamo i da ih unapredimo do savršenstva sokolske nauke.

Kroz te dane ponovno će ulicama našeg slavnog grada marširati čvrsti sokolski odredi donoseći nam mir, spokojstvo i bratsku ljubav i utevaući nam veru u vedru budućnost naroda i domovine.

Svaki put kada nas posete Sokoli, razgore u nama osećaje najčišće domovinske ljubavi, jer znamo, da su

njihove misli i njihovi ciljevi jedino u službi svetih idea istrenog jugoslovenskog jedinstva, sveslovenskog bratstva i ispravno shvaćene ideje čovečanstva, koja oplemenjuje i uzdiže.

Zato i ovom zgodom otvorimo srca i rašrimo ruke da dočekamo hiljadu sokolskih pripadnika, neka bi osetili topli zagrljaj starog narodnog Šibenika.

ŠIBENČANI!

Stupajući uvek i nepokolebljivo nepogrešivim putevima sjajnih tradicija, dočekajmo dične naše Sokole, taj izabrani cvjet našeg naroda, u svečanom rahu; okitimo grad svoj našim milim jugoslovenskim trobojkama i jednodušno učestvujmo svim sokolskim priredbama, koje će se, u duhu našeg narodnog junaštva i viteštva, izvoditi u sletske dane.

Našim Sokolima, neustrašivim borcema za uživljene ideale nacije, kliknimo gromko i od srca:

Dobro nam došli, Sokoli! Zdravo!

Pretsednik:
Marko Bačinić v. r.

*

Upravu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije na ovome sletu zastupaće prvi zamenik starešine, brat E. Gangl. Sletu će učestvovati i brojni članovi savezne uprave.

Šibenik: Katedrala

Šibenik: Slapovi Krke kod Skradina

Nastup sokolske ženske olimpijske vrste na sletu

Na ovome sletu u Šibeniku nastupiće i naša sokolska ženska olimpijska vrsta, koja je na olimpijskim igrama prošlih dana u Berlinu polučila svojim prvim nastupom na međunarodnoj areni krasan uspeh.

Zahvala preuzviš. biskupa Frana Učelini-Tice

na čestitku Saveza SKJ prigodom biskupove devedesetogodišnjice

Na čestitku Saveza SKJ, koju je uputio preuzviš. biskupu dru Frani Učelini-u-Tici, prigodom njegove devedesetogodišnjice, primio je Savez od južnog ljeta ovu pismenu zahvalu:

»Lopud, 10 avgusta 1936.

Bratskom Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije
u Beogradu.

Dirnut bratskim i iskrenim željama koje mi uputite prigodom devedesetogodišnjice mogu života, od srca Vam zahvaljujem i molim Boga da izlje obilje spona blagoslova na požrtvovni rad koji naši dični Sokoli vrše u službi za Kralja i Otadžbinu.

Zdravo!

Frano Učelini-Tice, biskup.«

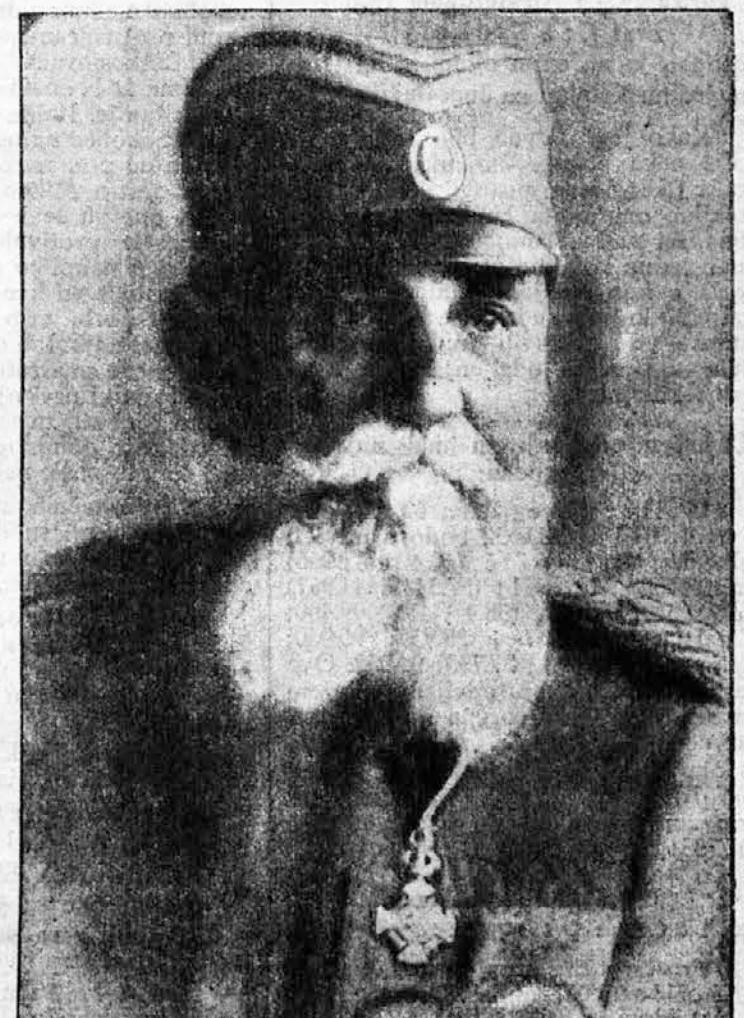
15 - GODIŠNICA SMRTI

Kralja Petra I Velikog Osloboditelja

Dne 16 o. m.
navršila se 15-godišnica smrti Nj.
Vel. Kralja Petra I
Velikog Osloboditelja.

Legendarni lik Velikog Kralja Osloboditelja ostaje u većtom sećanju svega našega naroda i njegovih dalekih pokolenja, a u istoriji naše Nacije On se uzdiže u red naših najvećih narodnih vladara.

Ličnost Velikog Kralja Osloboditelja simbolise slavnu epopeju najmučnijeg stradanja, džinovskih napora, podviga i borbe sivega naroda za slobodu i ujedinjenje. I kao mladi princ, i kao četnik Petar Mrkonjić, i kao Kralj Srbije i docnije kao Kralj ujedinjene jugoslovenske države. Petar I Karadordević ostao je dosledan velikim idealima slobode i kao čovek i kao vladar. Dela Kralja Petra sapela su oko Njegove svetačke glave blistavi

oreol neprolazne slave, a u duši narodnoj za večita vremena ona su sazdana spomenik trajniji od medi.

O 15-godišnjici Njegove smrti jugoslovensko Sokolstvo priguno je glave i poklonilo se uspomeni Velikog Poklonika slobode, Velikog Heroja i Velikog Kralja i Osloboditelja.

na, i to pre podne (opet ustajanje u 5 sati, da se iz dalekog olimpijskog sela stigne u vežbalište), a četiri najbolje vrste su nastupile posle podne i vežbale do sumraka. Ovaj raspored je po mišljenju svih stručnjaka mnogo uticao na one koji su žrebom određeni u jutarnju skupinu, a mi smo spadali u te »srećnike«.

Konačni poretki muških odeljenja na ovim gimnastičkim utakmicama XI olimpijskih igara je:

- 1) Nemačka sa 657.430 bodova od 720 mogućih,
- 2) Švicarska sa 654.802,
- 3) Finska sa 638.468,
- 4) Češkoslovačka sa 625.763,
- 5) Italija sa 615.133,
- 6) Jugoslavija sa 598.366,
- 7) Madžarska sa 590.197,
8. Francuska sa 580.266, 9) Japan sa 570.827, 10) Američke Sjedinjene Države sa 555.300, 11) Austrija sa 545.533, 12) Luksemburg sa 516.9, 13) Bugarska sa 452.333, 14) Rumunija sa 360.765 bodova.

Pojedinačna klasifikacija u dvanaesterboju:

- 1) Schwarzmann (Nemačka) sa 113.0 bodova od 120 mogućih,
- 2) Mack (Švicarska) sa 112.334,
3. Frey (Nemačka) sa 111.532,
- 4) Hudec (Češkoslovačka).

Brat Hudec je najbolji sokolski vežbač ovih utakmica.

Na pojedinim spravama su prvaci:

na vratilju:

- 1) Saarvala (Finska) sa 19.433 bodova od 20 mogućih,
- 2) Frey (Nemačka) sa 19.267,
- 3) Schwarzmann (Nemačka) sa 19.233;

na krugovima:

- 1) Hudec (Češkoslovačka) sa 19.433,
- 2) Leo Štukelj (Jugoslavija) sa 18.867,
- 3) Volz (Nemačka) sa 18.667;

na razboju:

- 1) Frey (Nemačka) sa 19.067,
- 2) Reusch (Švicarska) sa 19.034,
- 3) Schwarzmann (Nemačka) sa 18.967;

S olimpijskih utakmica u Berlinu

Sokoli nisu naišli na prijateljske suce, pa su se borili protiv nesavladivog protivnika

Od našeg naročitog izvestitelja

U Berlinu, 12 avgusta.

Sinoć su završene gimnastičke utakmice muških na XI olimpijskim igrama 1936. Odmah u početku treba konstatovati, da su te utakmice bile u znaku apsolutne nemačke turnerske premoći. I to koliko u načinu priredjivanja, toliko i u sucima, u načinu ocenjivanja i, dakako, na koncu i u uspešima. Blok Nemačke, Švicarske i Finske, sa zemljama istog ili sličnih sistema vežbanja, nametnuo se je svima protivnicima, tako da nije bilo onog sestrano, raznovrsnog i objektivnog općenitog sudišta, koje jedino može da pronađe pravu sredinu i oceni pravedno sve vežbe svih takmičara. Uostalom takvo sudište je neostvaren san svih dosadašnjih velikih i važnih međunarodnih gimnastičkih takmičenja.

Osim ovog turnerskog raspoloženja većine sudaca, mnogo je na ostale suce uticalo raspoloženje i navijanje, za ovu vrst utakmica sasvim neobično i skoro nepoznato navijanje 25.000 gledalaca, koji su strastveno pratili utakmice i burno odobravali svaku vežbu svojih domaćih vežbača, te žestoko protestirali kada dobre ocene nisu bile i predobre.

Ovo su glavne karakteristike, koje mogu da donekle protumači slabiji uspeh češkoslovačkih i jugoslovenskih Sokola na ovim olimpijskim utakmicama. Sto se tiče naših sokolskih vežbača, treba još dodati, da se pet godina ne sudelovanja na međunarodnim utakmicama mnogo oseća kod naših odličnih, sokolskih vežbača, i da smo nekako izgubili vezu s međunarodnim pokretom telesnog vežbanja i da nismo išli u korak s velikim tehničkim i takmičarskim napretkom ostalih naroda. Naša sokolska vrsta, u kojoj ima nekoliko izvrsnih mladih vežbača, imala je na

ovoj olimpijskoj utakmici i nekoliko apsolutnih početnika u međunarodnom takmičenju, i to se opazio u smanjenoj sigurnosti, u slabijem vežbanju i u pravom neslaženju u odlučnom času.

Bezvratno je potrebno da sada s ovim iskustvom, stičenim na berlinskim olimpijskim utakmicama, napnemo sve sile, kako bismo nadoknadiли izgubljeno dragoceno vreme i kako bismo vrlo dobre naše mlade sokolske vežbače oboruhali potrebnim iskustvom i pregledom međunarodnog takmičarskog vežbanja, koje im sada nedostaje. Čim više nastupa, čim više utakmica, čim više gostovanja i međudržavnih sastanaka, tim više iskustva, veštine, sigurnosti i međunarodnog ugleda, bez koga nema uspeha na međunarodnim utakmicama, gde oni s velikim glasom i iskustvom imaju više uticaja i u međunarodnom gimnastičkom savezcu, i kod sudaca, a to — što se videlo toliko puta — odlučuje na svakoj utakmici!

Za sada mogu da javim općenito samo uspehe.

Takmičilo se 14 naroda, što je do sada najveći broj za olimpijske i za međunarodne utakmice. Utakmice su se održavale kroz dva dana. Pre podne su počele za prvu skupinu (koju je odredio žreb!) u 7 sati, a to znači da je za naše Sokole, koji su ušli u prvu skupinu, trebalo učuti u 5 sati i takmičiti se do 13 na jakom suncu u užarenoj kotlini letnje pozornice. Druga skupina, u kojoj su bili svi naši opasniji protivnici, počela je s vežbanjem istom posle podne i vežbala je do sumraka po hladovini i u mnogo povoljnijem rasporedu. Prvog dana su obe skupine vežbale sve obvezatne vežbe i slobodni preskok preko konja. Drugog dana su vežbali 10 slabije ocenjenih prvog da-

na konju s hvataljkama:

- 1) Frey (Nemačka) sa 19.33,
- 2) Mack (Švicarska) sa 19.167,
- 3) Bachmann (Švicarska) sa 19.067;

u prostim vežbama:

- 1) Miez (Švicarska) sa 18.666,
- 2) Walter (Švicarska) sa 18.500,
- 3) Mack (Švicarska) i Frey (Nemačka) sa 18.466;

u preskoku konja uzduž:

- 1) Schwarzmann (Nemačka) 19.20,
- 2) Mack (Švicarska) 18.967,
- 3) Volz (Nemačka) 18.467.

Tako su jugoslovenski Sokoli i na ovim olimpijskim igrama postigli do sada najveći uspeh od svih jugoslovenskih takmičara.

Vještreki olimpijski prvak, prvak iz Pariza 1924 i Amsterdama 1928, brat Leo Štukelj, postigao je na ovim olimpijskim igrama jednu kolajnu za Jugoslaviju.

Kako je to ovde bilo teško najbolje neka pokaže činjenica, da su i braća Čehoslovaci postigli samo jednu kolajnu, onu brata Hudeca na krugovima, da su Finci pojedinačno postigli samo jednu kolajnu, onu pobednika na preči, a kao odelenje jednu treću, a Italijani, koji su se kao vrsta sa 16 i po bodova više postavili pred nas, u konačnom poretku odelenja nemaju ni jedne kolajne.

U našem odelenju su imali najviše uspeha:

Grilec (prvog dana 62.466, drugoga 41.166) sa 103.632 bodova od 120 mogućih; Primožič (60.4 i 41.966) sa 102.366; Štukelj (57.343 i 44.967) sa 102.310; Forte (58.4 i 41.0) 99.400; Vadrnav (56.967 i 38.936) 95.930; Pristov (57.199 i 37.733) 94.932. Ova šestorica sačinjavaju odelenje u užem smislu, jer njihove ocene daju konačnu ocenu cele vrste. Mladi Merzlikin je sedmi sa 94.204 (57.437 i 36.767), a Gregorka sa ozleđenim rameom nije postigao više od 90.333 (52.733 i 37.600) bodova.

U pojedinim vežbama

imali su naši ove ocene:

Prosta vežba propisana, najbolji je Primožič sa 9.067, onda Grilec, Vadrnav i Merzlikin sa 8.533, Forte 8.3, Štukelj 8.233, Pristov 8.033 i Gregorka 7.367. — Prosta vežba slobodna (tu su suci bili neobično neškloni našima!) Štukelj 8.567, Primožič 8.267, Vadrnav 7.763, Grilec 7.733, Forte i Merzlikin 7.6, Pristov 7.3, Gregorka 7.033.

Vratilo propisana vežba, najbolji je Grilec sa 9.367, Merzlikin ima 9.3, Primožič 9.033, Štukelj 8.433, Pristov 7.8, Gregorka 7.0, Vadrnav samo 6.733, a Forte 6.5.

U slobodnoj vežbi su po redu: Štukelj sa 9.2, Grilec 9.0, Forte 8.933, Gregorka 8.767, Merzlikin 8.6, Vadrnav 8.5, Primožič 8.333, Pristov 8.0.

Na razboju u propisanoj vežbi dobiti su ocenu: Grilec 9.133, Štukelj 9.067, Merzlikin 8.867, Forte 8.833, Primožič 8.7, Pristov 8.0, Vadrnav 7.5, Gregorka 6.7. — U slobodnom sastavu: Primožič 8.833, Štukelj 8.8, Grilec i Vadrnav 7.833, Forte 7.633, Gregorka 7.033, Merzlikin 6.8, Pristov 6.667.

Na konju sa hvataljkama u propisanoj vežbi je najbolji Grilec sa 8.4, zatim dolazi Pristov sa 8.3, Štukelj 8.233, Gregorka 8.2, Primožič 8.167, Forte 8.0, Vadrnav 7.967, Merzlikin 7.367. — U slobodnom sastavu: Štukelj 9.0, Forte 8.767, Grilec 8.733, Primožič 8.533, Pristov 7.933, Vadrnav i Gregorka 7.4, a Merzlikin 5.667.

Na krugovima u propisanoj vežbi postigli su: Štukelj 9.467, Grilec 8.933, Forte 8.633, Vadrnav 8.6, Merzlikin 8.567, Primožič 8.3, Pristov 8.133, Gregorka 6.933. — U slobodnoj vežbi: Štukelj 9.4, Merzlikin 8.1, Forte 8.067, Primožič 8.0, Grilec 7.867, Pristov 7.833, Vadrnav 7.467, Gregorka 7.367.

Ove brojke nisu obvezatne, ali su verovatno točne. Ovo je sabrano u toku utakmice, prema obaveštenjima koja su dana gledaocima i novinarima; kasnije, po zapisniku utakmice moći će se sastaviti točna tablica s pregledanim i pouzdanim brojkama. Velikih razlika sigurno neće biti.

Iz ovih brojaka i iz dojmova stenih na ovim olimpijskim utakmicama treba da načelništvo našega Sokolstva i naši izabrani najbolji vežbači izvuku ono iskustvo, koje su stekli svi njihovi srećniji i uspešniji protivnici već davno: naime, da za uspeh na utakmici treba mnogo utakmica. Ne smemo sada čekati na sledeće olimpijske igre 1944 (jer su one 1940 u Tokiju) i ne smemo izbegavati medudržavne sruete. Međutim stvar se poboljšava, jer su se već u Berlinu vodili razgovori o skromim utakmicama s dobrim takmičima.

Mi smo zadovoljni, jer smo ustavili na ovim utakmicama da su naši Sokoli izvršni, da su mladi dostojni naslednici „starika“ i da će s iskustvom i čestim nastupima naskoro biti na najistaknutijim mestima.

Hrvoje Macanović

Uspesi naših Sokolica na olimpijskim utakmicama u Berlinu

Četvrti, vrlo blizu najboljima na svetu

Od našeg naročitog izvestitelja

U Berlinu, 14 avgusta 1936.

Naše Sokolice su na XI olimpijskim igrama u Berlinu po prvi put učestvovali na jednoj međunarodnoj gimnastičkoj utakmici. Ranije one kao naše najbolje vežbačice nisu sudjelovale na olimpijskim, ni na drugim svetskim igrama. I zbog toga bili smo vrlo radoznali, kako će se naše sestre Sokolice snaći u borbi s iksusnim i kroz nekoliko međunarodnih nastupa održanim protivnicama, sestrama Sokolica ma iz Čehoslovačke i Poljske, te s vežbačicama iz Nemačke, Madžarske, Velike Britanije, Italije i Amerike. I naše su nas Sokolice najugodnije iznenadile.

One su se pod mirnim i dobrim vodstvom sestre Milice Šepa vrlo dobro snašle, one su se hrabro borile, i bile su doraše protivnice najboljima na svetu, a u nekoliko vežbačica i bolje od njih. Postigle su kao odelenje četvrti mesto u borbi vrlo izjednačenih i u gimnastici najboljih odelenja na svetu, i to se može smatrati velikim uspehom, jer je bio i prvi njihov međunarodni nastup i jer su, za malo, postigle treće mesto, koje donosi olimpijski brončanu kolajnu, znak velikog uspeha.

Nakon tačnih, ali nešto predužnih proračuna, koji su objavljeni istom u 17 sati dan posle nego su utakmice odigrane, doznali smo ove uspehe:

1) Nemačka s ocenom 506.50, koju sačinjavaju ocene najboljih šest vežbačica u odelenju i dve ocene za skupni nastup u prostim vežbama sa i bez sprava,

2) Čehoslovačka sa 503.60, dakle samo 2.9 boda slabija od Nemačke,

3) Madžarska sa 499.00,

4) Jugoslavija sa 485.60,

5) Poljska sa 470.30,

6) Amerika sa 465.65,

7) Italija sa 442.40, a 8) Velika Britanija ocenom sa 408.30 bodova.

Naše Sokolice imale su na utakmici po jednu slobodnu i propisanu vežbu na dvovisinskom razboju, na visokoj gredi i na konju u širini, osim toga jedan slobodni sastav, prostu vežbu i jednu vežbu sa spravama.

Uračunajući ocene svih osam članica svakog odelenja postignuti su rezultati:

U obvezatnoj vežbi na razboju: Nemačka 67.75, Madžarska 63.70, Čehoslovačka 63.54, Poljska 62.85, Italija 59.60, Jugoslavija sa 59.50, Amerika 58.25, Velika Britanija 54.90. Početak je prilično zabrinuo sve naše prisutne Sokole i Sokolice. Ali već slobodna vežba na razboju popravljala razmeru.

U slobodnoj vežbi na razboju: Nemačka 110.30, Čehoslovačka 106.60, Madžarska 104.25, Jugoslavija 103.20, Poljska 98.95, Amerika 94.20, Velika Britanija 87.0, Italija 82.15.

Na gredi obvezatna vežba: Nemačka 69.05, Madžarska 67.35, Italija 66.65, Čehoslovačka 64.65, Jugoslavija 64.50, Poljska 62.30, Amerika 53.10, Velika Britanija 42.49.

Opet Sokolice slabo prolaze kod sudkinja, i u slobodnim vežbama moraju popravljati manjak: Madžarska 109.80, Nemačka 105.35, Poljska 104.10, Čehoslovačka 102.75, Velika Britanija 69.30, Jugoslavija 98.20, Italija 93.60.

Posle ove sprave izgled Jugoslavenka nisu najlepši, i malo je ko veruje, da će se one oslobiti donje polovice, pa da će prestići Poljakinje i Italijanke, i stizavati one bolje.

U preskocima preko konja u širini, obvezatni skok: Čehoslovačka 65.25, Nemačka 65.10, Jugoslavija 63.95, Poljska 59.70, Italija 59.40, Madžarska 58.25, Velika Britanija 55.60, Amerika 49.10. Naše Sokolice su se ovde oporavile.

U slobodnim preskocima: Nemačka 105.55, Čehoslovačka 104.55, Jugoslavija 100.40, Madžarska 100.15, Poljska 98.45, Velika Britanija 94.80, Italija 94.15, Amerika 86.75.

Posle vežba na spravama bilo je stanje za svih osam vežbačica svakog odelenja:

1) Nemačka 524.10, za dve najslabije odbiti 125.85,

2) Čehoslovačka 507.35, odbiti 119.60,

3) Madžarska 503.50, odbiti 121.10,

4) Jugoslavija 489.75, odbiti 119.25,

5) Poljska 486.35, odbiti 114.80,

6) Italija 455.55, odbiti 106.15,

7) Amerika 432.90, odbiti samo 60.85!,

8) Velika Britanija 404.09, odbiti 90.79.

Posle vežbe trebale su da promene redosled ili da ga učvrste!

U prostoj vežbi je najbolju ocenu dobila Madžarska sa 60.60, slijede je Jugoslavija sa 57.60, Čehoslovačka 56.85, Nemačka 56.25, Amerika 55.25, Velika Britanija 52.00, Poljska 51.90 i Italija 51.25. Skoro osam bodova su bolje ocenjene od Jugoslavenke od Poljakinje, i to ih osigurava na četvrtom mestu, ali su se zato Madžarice učvrstile na trećem.

U vežbi sa spravama najbolje su Čehoslovenke sa 59.00, onda Jugoslavke sa 57.50, slijede Madžarice sa 56.00, Nemice sa 51.00, Poljakinje 46.85, Američanke 44.30, Britanke 43.00 i Italijanke 41.75.

S ovim ocenama su se konačno poredale nacije.

U našem odelenju su se postigle:

Radivojević u šest vežba na spravama 62.30, i to: obvezatna na razboju 7.70, slobodna 13.50, obvezatna na gredi 8.35, slobodna 12.55, zadani preskok 8.25, slobodni 11.90.

Rupnik svega 62.25, na razboju 8.10 i 14.25 (od 15 mogućih), na gredi 6.50 i 12.50, na konju 8.25 i 12.65.

Pustišek i Radivojević imaju isti zbroj, tačno 62.00. Pustišek na razboju 7.45 i 12.95, na gredi 8.80 i 11.40, u preskoku 8.50 i 12.90. Rajković 7.65 i 13.15, 7.95 i 13.25, te 7.45 i 12.35.

Dorđević 61.20, i to na razboju 7.55 i 11.25, na gredi 8.09 i 13.00, na konju 8.15 i 12.35.

Gorupenko svega 60.75, na razboju 7.55 i 13.40, na gredi 7.75 i 12.60, preko konja 7.55 i 11.90.

Ove sačinjavaju odelenje u užem smislu, jer njihove ocene daju zbroj odelenja.

Sedma je Hribar sa 60.60, na razboju 7.75 i 13.15, na gredi 7.70 i 10.40, a preko konja 8.15 i 13.45. Osma je Kerzan, koja je uskočila na mesto ostanke Veršec, sa 58.65, i to na razboju 5.75 i 11.55, na gredi 8.55 i 12.50, a preko konja 7.65 i 12.65.

S našim sestrama možemo biti potpuno zadovoljni. One su na prvom svom međunarodnom nastupu dostoje no zastupale sve velike napore, koji su uloženi u telesno vežbanje i telesni odgoj naše ženske omladine. Takmičarske vežbe za članice nemaju naročito neko mesto u našem načinu rada, sigurno ne ono mesto, što ga imaju kod njihovih protivnika, ali i kraj toga, one su znale da se vrlo dobro i uspešno snadju na tom polju i da se iskažu. Taj uspeh neka bude najlepša nagrada, ali neka ne izazove preterano takmičarsko vežbanje članica, jer se to ne mora posebno i preko mere gajiti.

Hrvoje Macanović

Ministar vojske i mornarice pohvalio je starešine i vojnike, koji su vežbali na sokolskom sletu u Subotici

tomaca mornara pomenute škole izvelo je ritmičku sokolsku vežbu »Dizite steg«.

Jedinice

VIII župski prednjački tečaj Sokolske župe Tuzla

Ovih dana je završen VIII župski prednjački tečaj naše župe. Tečaj je održan u Lukavcu, gde je i sedište načelnštva, a trajao je od 19. jula do 1. avgusta t. g. a od 2. do 3. avgusta održan je i dnevni tečaj za proste građane. Tečaj je pohadalo 14 tečajaca (ki) iz društava: Zvornik 2, Bijeljina 2, Ljubovija 1, Vlasenica 1, Lukavac 2, Derventa 2 i Bos. Brod 2. Osim toga na dnevni tečaj poslalo je još društvo Zvornik 1, a Lukavac 2 tečajca. Dnevno se radio po 9 časova. Tečaj je vodio župski načelnik brat Osman Tučekić, a predavači su bili braća: Dušišić Jovan, dr. Jurinac Ljudevid, Milošević Miloš, Kosta Popov, Stuhli Otokar i Muhametagić Muhamet. Tečajci su pokazali mnogo volje i interesa pa je tečaj završen sa želenjem uspehom.

Tokom tečaja, tečajci su sa svojim predavačima posetili ovdašnju Solvay tvornicu, gde im je s velikom ljubaznošću razlagao i objašnjavao pojedinstveni tvornički produkcije brat ing. Boško Janković. Osim toga je priredjen i jedan celodnevni pešački izlet u okolinu Lukavca. Tom prilikom je tečajcima pružena mogućnost upoznavanja lepote turizma. Na kraju tečaja održani su i pomoćnički ispit za koje se javilo 10 kandidata, a od njih su položili:

1) Brat Stevanović Radomir iz Zvornika sa 8.2 tač., 2) Brat Stojaković Ranko iz Bos. Broda sa 8.2 tač., 3) brat Nećipor Vasilije iz Derventa sa 8.1 tačaka, 4) br. Nikolić Branka iz Zvornika sa 8.0 tačaka, 5) brat Gavrić Nada iz Bos. Broda sa 7.8 tačaka, 6) brat Matić Živorad iz Ljubovije sa 7.1 tačaka, 7) brat Mrkić Stjepan iz Lukavca sa 6.8 tačaka.

Na završetku tečajce su posetili članovi uprave župe na čelu sa starešinom bratom Jovanom Petrovićem, koji je tom prilikom u svom govoru pozelio tečajcima dobar uspeh u njihovom budućem radu i upozorio na njihove velike sokolske dužnosti koje ih čekaju.

Kako je već napred rečeno s uspehom tečaja vodstvo je zadovoljno, ali se ipak mora konstatovati, da se tečajevima odazivaju skoro uvek ista društva iako u tim društvinama ima priličan broj kvalifikovanih prednjaka, a i rad u njihovim društvinama je zadovoljavajući, međutim, druga društva kod kojih svega toga nedostaje, pokazuju vrlo malo interes za izobražavanje stručnih sokolskih radnika iako su svesni da se bez njih ne može doći do željenog cilja.

Poželjno bi bilo, kad bi i ta ostala društva posvetili više pažnje toj vrlo važnoj potrebi i učinili za početak bar što je najnužnije, verovatno je, da bi se tada mnogao očekivati mnogo bolji rezultat u budućem radu.

Okružni slet u Omišu

Na dan 26. jula o. g. održan je u Omišu okružni slet. Na sletu su uzela učešće sva društva ovoga okružja, zatim društvo Split i Makarska, a velik broj meštana i gostiju pozdravio je lepu povorka i prisustvovanje je javnoj vežbi.

Pre podne su održani pokusi. Po podne došao je u Omiš s nekoliko brodova velik broj gostiju iz cele okoline. Povorka, koja je formirana na obali, u kojoj je učestvovalo ukupno 667 učesnika, krenula je kroz mesto, i zaustavila se je pred hotelom "Central", gde je Sokoli i goste pozdravio s biranim rečima starešina društva Omiš br. dr. Mimica. Posle njega govorio je starešina župe Split br. dr. Buić.

Iza toga povorka sa svima učesnicima krenula je na sletište gde je po podne u 5 časova održana javna vežba, pod vodstvom br. F. Lotskog.

Program se je odvijao ovim redom:

1) Muška i ženska deca, njih 144 na broju, odvezbala su zajedničke proste vežbe. Kako su deca bila iz raznih društava, vežbe nisu bile podjednako uvezbane, što je škodilo izvedbi.

2) Ženski naraštaj (37) vežbao je lepo proste vežbe.

3) Igre i različnosti izvodila su: muška i ženska deca, te muški naraštaj. Ova tačka je mogla slobodno izostati, jer ništa nije s istom prikazano.

4) Muški naraštaj (51) odvezbao je svoje proste vežbe dobro. Vode bi trebali da znaju i otstup, a ne da se za vreme stupanja objašnjavaju, kako će izvesti vežbače.

5) 20 članica su vrlo dobro odvezbale svoje proste vežbe. To je bila najbolja tačka. Suknje kod vežbačica nisu propisne; preduge su. Na ovo obavljati pažnju.

6) Sprave. Vežbali su: članovi na vratilu, članice na dvovisinskom razboju, te muški naraštaj na konju u širini i kozliču s pružnim mostićem. Ukupno ih vežbalo 29. Tačka je uspešna. Vežbe članica su bile lepe i efektne.

7) Kao poslednja tačka bile su proste vežbe članova. Vežbalo je 46. Vežba bila vrlođa obra, da je muzika bila nešto lakša, i da je pažnja obraćena na pokrivanje i ravnjanje kod prelaza.

Sve u svemu: slet i manifestacija jugoslovenske misli na našem Jadranu, uspeo je u svakom pogledu. S malo više pažnje i truda tehničke greške, koje su se pokazale, mogle su biti otklonjene.

T.

Naši pokojnici

† Brat Milan Zemljak

Karlovačko je Sokolstvo, a po tome i čitava jugoslovenska sokolska porodica opet izgubila jednoga vrednoga i uglednoga brata. U naponu muževne dobi, u 54 godini, a na posledicama naoko lake i bezopasne operacije, preminuo je 10. avgusta u "Merkurovom" sanatoriju u Zagrebu brat Milan Zemljak, zam. starešina Karlovačkoga društva i jedan od najvidenijih predstavnika Sokolske župe Karlovac.

Stari i potpuno izgrađen Soko brat Zemljak je uvek bio mnogo cenjen i od sviju poštovan, a njegova je reč bila vazda slušana kao promišljen i bratski savet iskusnog pregaoca za opštu nacionalnu i sokolsku nastojanju. Zato je njegova neočekivana rana i nagla smrt delovala na svu njegovu sokolsku braću i mnogobrojne poštovaoce i prijatelje najporaznije izazivajući iskrenu sućut i duboku bol. Sahranjen je na zagrebačkom Mirogoju 12. avgusta uz veliko učešće karlovačkih Sokola na čelu sa župskim starešinom br. Markom Sablićem i čitavim župskim i društvenim starešinstvom, a u lepotu su broju bili prisutni i predstavnici zagrebačke župe i zagrebačkih društava. Naročito je bilo zapaženo prisutstvo brata dra Otona Gavrančića, zam. savezne starešine. Uime Sokola od pokojnika se lepim bratskim govorom oprostio br. dr. Josip Variola, starešina Karlovačkog društva. Dragom pokojnom bratu: laka zemlja i trajni spomen!

KRONIKA

Mihajlo Suvorin. U ponedeljak 17. o. m. umro je u Beogradu poznati ruski novinar i pisac Mihajlo Suvorin. Pokojnik je bio pre rata niz godina glavni urednik najvećeg ruskog dnevnika "Novoje Vremja". Sam je pisao odlične uvodne članke. Nakon revolucije morao je i on pobeti iz Rusije te se je nastanio u Beogradu, gde je neko vreme izdavao i svoj list. Bio je i cijeni ruski pisac, naročito su se svidali njegovi feljtoni. Bio je kao ugledan novinar lenti prijatelj najuticajnijih političara, pa je i sam neko vreme aktivno učestvovao u političkom radu. Za svoje zasluge primio je mnoga odlikovanja.

Dvadesetgodišnjica smrti češkoslovačkog legiona Kmoška. Češkoslovačka i jugoslovenska javnost setile su se ovih dana dvadesetgodišnjice smrti češkoslovačkog legionara Augustina Kmoška, kojeg je austrijski vojni sud u Zagrebu osudio na smrt i koji je bio 12. avgusta 1916. godine streljan. Pokojni Kmošek, čiji les leži na mirogojskom groblju, rodom je bio iz sela Litrbah kod Litomislja. Krajem 1914. godine bio je zarobljen od Rusa i odmah se prijavio u "Češku družinu". Dne 2. avgusta 1915. junački se borio kod Gorlica i bio je teško ranjen te zarađen od Nemaca. Bio je u raznim logorima pa u Orahovici kod barona Gutmana. Pobegao je s tog imanja, ali su ga žandari uhvatili i bio je izveden pred divizijski sud u Zagrebu. Junački i otvoreno je priznao, ko je, ne bojeći se smrti. Umro je pogoden od brojnih tanata u usklikom "Neka živi slobodno..."

Sedamdesetgodišnjica Jacinta Benaventa. Dne 12. o. m. setila se je evropska kulturna javnost Jacinta Benaventa, jednog od najjačih savremenih španjolskih dramatičara, koji je na taj dan navršio 70 godina svog plodnog života. Već mlađ počeo je literarnim radom. Najpre je izdao dve knjige stihova, koje nisu polučile naročiti uspeh, ali je kasnije imao odličan uspeh sa svojim dramskim prvencom "Tude gnezdo". Njegova najbolja drama je "Subotnje veče".

Bernhard Berenson u Jugoslaviji. Ovog leta duže vreme boravio je u našoj zemlji — naročito u Dalmaciji, čuveni historičar i kritičar umetnosti, odlični poznavac staroitalijanskih majstora-slikara, Bernhard Berenson. Tom zgodom otkrio je bogatstvo slika po raznim našim crkvama i muzejima te je mnogima, za koje se nije znalo ime njihova autora, istog pronašao. Ovaj odlični naučnik i autoritet svetskog glasa rođio se 1865. godine u Vilnu — lane slavio je 70 godišnjicu svog života. Još kao dete iselio se s roditeljima u Ameriku, gde je u svršio osnovnu i srednju školu te univerzitetske nauke na univerzitetu u Kembridžu. Godine 1887. doktorira te nakon svoje promocije odlazi na studijsko putovanje u Italiju, gde se posveti specijalnom studiju italijanske renesanse. Napisao je niz rasprava o stariim slikama i majstorima te o estetici.

Bernhard Berenson u Jugoslaviji. Ovog leta duže vreme boravio je u našoj zemlji — naročito u Dalmaciji, čuveni historičar i kritičar umetnosti, odlični poznavac staroitalijanskih majstora-slikara, Bernhard Berenson. Tom zgodom otkrio je bogatstvo slika po raznim našim crkvama i muzejima te je mnogima, za koje se nije znalo ime njihova autora, istog pronašao. Ovaj odlični naučnik i autoritet svetskog glasa rođio se 1865. godine u Vilnu — lane slavio je 70 godišnjicu svog života. Još kao dete iselio se s roditeljima u Ameriku, gde je u svršio osnovnu i srednju školu te univerzitetske nauke na univerzitetu u Kembridžu. Godine 1887. doktorira te nakon svoje promocije odlazi na studijsko putovanje u Italiju, gde se posveti specijalnom studiju italijanske renesanse. Napisao je niz rasprava o stariim slikama i majstorima te o estetici.

Razne kulturne vesti

Francuska se sprema da svečano proslavi 300-godišnjicu još danas sveže Kornejeve tragedije "Sid". U decembru o. g. navršće se, najime, tristo godina od prvog prikazivanja ovog velikog dela, koje je stalno na repertoaru velikih francuskih i inostranih pozorišta.

Vinogradsko pozorište u Pragu otvaraće svoju sezonu novom dramom Bože Lovrića, koji stalno živi u Pragu, "Kapetan Niko". Delo režira ugledni režiser Hart, a glavnu ulogu igraće čuveni češki traged Jirí Pláhi.

Naš poznati tenorist Josip Rijavec nalazi se već duže vremena u inostranstvu, gde je postigao velike uspehe. Sada se nalazi na gostovanju u Sovjetskoj Rusiji, iz koje će preko Švedske, gde će nastupiti u Geteborgskoj operi, krenuti na duže gostovanje po Severnoj Americi.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

BELI MANASTIR.

— Okružno takmičenje u odboci. U nedelju, 20. julia održano je u Belom Manastiru okružno takmičenje u odboci za prvenstvo belomanastirske okružje. Na takmičenju su uzele učešće jedinice iz ovog okružja: d. Beli Manastir, d. Branjin Vrh - Šećerana, d. Darda i č. Luč. Kao gost učestvovala je članska vrsta d. Osijek - Matica. Za takmičenje bilo je ukupno 6 vrsta i to: 3 članske i 3 naraštajke. Igrano je po bod - sistemu, te nakon odigranih utakmica, jedinice su se plasirale ovakvo: Članovi: 1) d. Br. Vrh - Šećerana, 2) č. Luč, 3) d. Beli Manastir. Naraštaj: 1) d. Br. Vrh - Šećerana, 2) d. Beli Manastir, 3) d. Darda.

Nakon odigranih prvenstvenih utakmica, odigrala je osječka vrsta dve prijateljske egzibicione utakmice: jednu sa d. Br. Vrh - Šećerana, ovogodišnjim prvakom okružja i jednu s reprezentativnom vrstom belomanastirske okružje. U obim utakmica pobedila je osječka vrsta, s velikim skorom: 15 : 0, 15 : 2, 15 : 2, 15 : 5, predveću vrlo lepu, tehnički doteranu i efikasnu igru, kakova se još nije ovde videla, te se od ove igre moglo i dosta toga naučiti.

JAGODNJAK. — Javna vežba, u svrhu propagiranja i širenja Sokolstva priredila su u nedelju 2. avgusta Sokolska društva Beli Manastir i Branjin Vrh - Šećerana propagandnu javnu vežbu u selu Jagodnjaku, gde još ne postoji sokolska jedinica. — U 3 sata po podne s vatrogasnog glazbom na čelu, prošla je glavnom ulicom sokolska povorka u kojoj su učestvovala 52 vežbača. Javna vežba održana je u crkvenoj porti. Sastojala se iz 9 tačaka i to: 3 proste vežbe, 1 vežba puškama, 1 vežba zastavicama, 1 vežba obrućima, 2 tačke na spravama i takmičenje članova u skoku u vis i u bacanju kugle. Javna vežba završena je sviranjem državnih himne. Sve tačke su dobro izvedene, te su oduševile publiku, koja je bila prisutna u velikom broju. Javna vežba u celosti je potpuno uspela i stekla u Jagodnjaku mnogo simpatizera za Sokolstvo.

KNEZEVO. — Javna vežba, Sokolsko društvo Kneževi priredilo je u nedelju, 12. jula, svoju treću javnu vežbu. Pored domaćeg društva učeli su učesnici Sokoli iz Belog Manastira, Br. Vrh - Šećerane, Popovca, Branjine i Podolja.

Javna vežba održana je u parku drž. dobra "Belje" i celo vežbalište bilo je vrlo ukusno ukraseno zelenilom i regionalnim trobojkama. Vežbu je lepmi govorom otvorio starešina društva br. Savić. — Program se sastojao iz 9 tačaka, od kojih je bilo: dve proste vežbe, jedna vežba puškama (m. deca),

jedna vežba puškama i zastavicama (m. i ž. deca), jedna vežba obrućima (ž. deca), dve tačke vežbe na spravama, takmičenje u skoku s motkom i skupine na spravama. Program je bio vrlo dobro izveden i bez zastoja se odvijao. Publici se najviše svedeo zajednički nastup muške i ženske dece u vežbama s puškama i zastavicama, zatim skupine članova na vratilu i razboju.

Posle vežbe upriličena je veselica na samom vežbalištu. Cela priredba obavljena je potpuno dobro, te je njojome kneževačko društvo postiglo moralni i materijalni uspeh. B. S.

PLEVLJA. — Obilazak sokolskih četa. U nedelju 16. o. m. članovi uprave društva Plevlja obišli su sokolsku četu u Zabradu radi priprema proslave petogodišnjice osnutka ove čete, koja će se održati 13. septembra o. g. Istodobno će četa razviti i svoju zastavu, koju je poklonio br. Nenadić Vojko. Tom prilikom uprava će zajednički sednicu s delegatima matičnog društva.

Proslava će početi s međučanskim utakmicama članova i muškog naraštaja o prvenstvo čete. U 11 časova će se održati svečana sednica. U 2 časa posle podne obaveće se razvijanje četne zastave. U 3 časa po podne održće se javan čas na kome će sudjelovati matično društvo sa svim svojim sokolskim četama. Posle javnog časa na vratilu.

Posle završene sednice članovi uprave društva pregledali su knjige i celokupan rad ove čete i davali uputstva za dulji uspešan rad. Istom prilikom je brat načelnik na licu mesta sa članovima vežbačima i naraštajcima celo po podne obvezao dajući im uputstva u tehničkom radu za ovu proslavu. A. M.

SUŠAK. — Akademija matičnih društava Sušak-Rijeka. U subotu dne 15. o. m. održala su matična društva Sušak-Rijeka, Trsat, Draga i Kostrena svoju akademiju i pučku zabavu u parku na Trsatu. Ova je pri